

KLAGANDE

Markbygg Anläggning Väst AB, 556581-2491

Ombud: Advokat Daniel Prawitz och biträdande jurist Clara Klingspor

MOTPART

Trafikverket

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Faluns dom den 9 december 2024 i mål nr 3879-24,
se bilaga A

SAKEN

Offentlig upphandling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten meddelar prövningstillstånd.

Kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och visar målet åter till
förvaltningsrätten för ny handläggning.

YRKANDEN M.M.

Markbygg Anläggning Väst AB yrkar i första hand att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse vidtagits på så sätt att en ny anbudsutvärdering genomförs varvid bolaget tilldelas kontraktet och i andra hand att förvaltningsrättens dom upphävs och målet visas åter till förvaltningsrätten för ny prövning.

Bolaget anför bl.a. följande till stöd för sin talan. Den vinnande anbudsgivaren uppfyller inte kravet i AFB.522 i de administrativa föreskrifterna avseende referensobjekt. Bolaget har gett in de två referensintygen som den vinnande anbudsgivaren gav in till myndigheten, men på grund av sekretess har bolaget enbart fått del av intygen i maskerat skick från Trafikverket. Genom att begära ut referensintygen från Trafikverket och dessutom överklaga Trafikverkets sekretessbeslut till kammarrätten har bolaget gjort vad som rimligen kan krävas av en sökande för att få ta del av uppgifter som den anser utgör stöd för sin talan.

Frågan i målet är om Trafikverket förfarit i enlighet med upphandlingsdokumenten, de grundläggande principerna och övriga bestämmelser i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling. För att besvara frågan är det nödvändigt att domstolen granskar referensintygen. Förvaltningsrätten har inte iakttagit sin utredningsskyldighet och hämtat in uppgifterna om vinnande anbudsgivares referensuppdrag från Trafikverket. Förvaltningsrätten var skyldig att göra det eftersom bolaget begärt att få ta del av referensbilagorna från Trafikverket men inte kunnat ta del av uppgifterna på grund av sekretess (jfr rättsfallet HFD 2015 ref. 55). Genom att inte hämta in uppgifterna kan det betvivlas att förvaltningsrätten gjort en effektiv granskning av upphandlingsförfarandet och domstolens agerande har förhindrat en fullständig och korrekt prövning av frågan om Trafikverket har agerat på ett tillåtet sätt i sin utvärdering av vinnande anbud.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten kan konstatera att förvaltningsrätten endast har haft tillgång till den vinnande anbudsgivarens referensintyg i maskerat skick. Markbygg Anläggning Väst AB får anses ha gjort vad som rimligen kan anses ankomma på en sökande för att få ta del av de uppgifter som bolaget anser utgör stöd för dess talan. Förvaltningsrätten har avgjort målet på befintligt material. Den fråga kammarrätten har att ta ställning till är om det, med utgångspunkt i vad parterna har anfört, går att göra en effektiv överprövning av upphandlingen utan tillgång till samtliga uppgifter som inlämnats av vinnande anbudsgivare avseende aktuella referensobjekt.

Av det uppställda kravet i upphandlingen, AFB.522 framgår bl.a. att anbudsgivare ska ha sådan erfarenhet som behövs för att kontraktet ska kunna fullgöras enligt en ändamålsenlig kvalitetsstandard, dvs. ha genomfört minst två entreprenader (referensobjekt) i direkt närhet till pågående trafik, som till exempel ombyggnad av korsning, cirkulationsplats eller busshållplats, på en väg med ÅDT 4 000 fordon. Referensobjekten ska ha innefattat skydds- och trafikanordningar och haft ett kontraktsvärde på minst tio miljoner kr. Vidare framgår att referensobjekten ska vara avslutade under de fem senaste åren räknat från sista anbudsdag och ska ha utförts på ett för uppdragsgivaren tillfredsställande sätt. För att styrka sin erfarenhet ska anbudsgivaren på beställarens begäran lämna in uppgifter om genomförda referensobjekt som uppfyller kraven.

Förvaltningsrätten har inte haft tillgång till samtliga uppgifter som inlämnats av vinnande anbudsgivare avseende aktuella referensobjekt. Kammarrätten anser att förvaltningsrätten inte haft tillräckligt underlag för att göra en effektiv överprövning av upphandlingen (jfr rättsfallet HFD 2015 ref. 55). Förvaltningsrättens handläggning har således varit förenad med sådana brister att domen ska upphävas och målet visas åter till förvaltningsrätten för förnyad handläggning.

Beslutet att meddela prövningstillstånd får enligt 33 § tredje stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) inte överklagas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR avgörandet i övrigt, se bilaga B (KR-09).

Anders Odmark
kammarrättsråd
ordförande

Annika Åhlin
kammarrättsråd

Anna Bornelyck
kammarrättsråd
referent

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN**

DOM
2024-12-09
Meddelad i Falun

Mål nr
3879-24

SÖKANDE

Markbygg Anläggning Väst AB, 556581-2491

Ombud: Advokat Daniel Prawitz och Jur.kand. Clara Klingspor
Advokatfirman Vinge KB

MOTPART

Trafikverket

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Förvaltningsrätten avslår yrkandet om edition.

Besöksadress

Kullen 4

Telefon

023-383 0000, tider se
hemsida

Öppettider

måndag–fredag

08:00–12:00

13:00–16:00

Postadress

Box 45

S-791 21 Falun

E-post

forvaltningsrattenifalun@dom.se

Webbplats

www.forvaltningsrattenifalun.domstol.se

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Trafikverket gör en upphandling av utförandeentreprenad för utförande av gång- och cykelväg längs väg 900, mellan Hamburgsund – Slottet inom Tanums kommun, Västra Götalands län (KOM-415574). Upphandlingen genomförs i ett steg enligt de regler som gäller under tröskelvärdet i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU. Av tilldelningsbeslutet framgår att ett anbud från Leif Grimsrud Entreprenad Aktieföretag (Leif Grimsrud Entreprenad) antagits samt att ett anbud från Markbygg Anläggning Väst AB (Markbygg) placerats på andra plats.

Markbygg ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att en ny anbudsutvärdering genomförs varvid Markbygg tilldelas kontraktet. Markbygg anför följande. Branschen för utförande av dessa typer av uppdrag är relativt liten. Bolagen har god kunskap om vilka entreprenörer som tilldelats projekten och under vilka perioder uppdragen har utförts. Mot denna bakgrund begärde Markbygg per e-post till Trafikverket att få ta del av uppgift om Leif Grimsrud Entreprenads referensobjekt. Markbygg bad att få veta om de återopade referenserna uppfyller kravet på att vara en väg med ÅDT 4000 fordon, ha avslutats inom fem år från sista anbudsdag samt ha en kontraktssumma om minst 10 000 000 kronor. Trafikverket svarade att Leif Grimsrud Entreprenad begärt att referensobjekten ska vara belagda med sekretess och att uppgifterna därför inte lämnas ut. Trafikverket har därefter lämnat ut handlingarna i maskerat skick. Markbygg har inte utifrån de erhållna handlingarna kunnat bedöma om Leif Grimsrud Entreprenad uppfyller de obligatoriska kraven i upphandlingen. Markbygg som har god kännedom om vilka uppdrag som utförts av konkurrenter på marknaden är av uppfattningen att Leif Grimsrud Entreprenad inte uppfyller kraven avseende referensuppdrag. Enligt information tillgänglig hos Svensk Byggefakta har Leif Grimsrud Entreprenad inte utfört något projekt under den relevanta perioden som uppfyller de ställda kraven på referensobjekt i upphandlingen. Svensk Byggefakta är Nordens största projektplattform med information om historiska

och pågående projekt. På plattformen kan man se vilken leverantör som utfört vilka projekt samt när och var detta har skett. I en bilaga som Markbygg bifogat sitt yttrande finns ett utklipp över projekt som Leif Grimsrud Entreprenad utfört med byggstart från 2010 till idag och som alla haft en kontraktssumma över 10 000 000 kronor. Inget av de listade projekten uppfyller samtliga krav på referensobjekten om att vara en väg med ÅDT 4000, i direkt närhet till pågående trafik och ha innefattat skydds- och trafikanordningar. Av tillgängligt underlag framgår således att Leif Grimsrud Entreprenad inte har utfört två referensprojekt som uppfyller kraven i upphandlingen. De obligatoriska uppgifter som bolaget begärt att få ut i referensintygen säger ingenting om anbudsgivarens kommersiella relationer utöver vad som framgår redan av det faktum att anbudsgivaren väljer att lämna anbud i en upphandling där detta uppställts som ett obligatoriskt krav. Det faktum att Trafikverket mot den bakgrunden valt att lämna ut referensintygen utan att låta ge ut uppgiften om exempelvis ÅDT 4000 i omaskerat skick kan rimligen inte bero på någonting annat än att denna uppgift faktiskt inte framgår av referensintygen. Markbygg gör således gällande att Leif Grimsrud Entreprenads referensintyg inte innehåller samtliga de uppgifter som enligt de obligatoriska kraven skulle anges uttryckligen i referensintygen. Trafikverket har genom Markbyggs överprövning fått kännedom om att den vinnande anbudsgivaren inte har den erfarenhet som krävs enligt ställda krav på referensuppdrag i upphandlingen. Denna uppgift är tillräcklig för att Trafikverkets kontrollskyldighet av Leif Grimsrud Entreprenads anbud ska aktualiseras. Systematiken i upphandlingslagstiftningen innebär att den upphandlande myndigheten inte ska utvärdera anbud som inte uppfyller alla obligatoriska krav i upphandlingen. I enlighet med praxis har anbudsgivarna att visa att de obligatoriska kraven är uppfyllda i det fall det begärs. Även av detta skäl ska alltså upphandlingen rättas varigenom en ny anbudsutvärdering genomförs varvid Trafikverket kontrollerar de lämnade uppgifterna och ett nytt tilldelningsbeslut meddelas.

Markbygg yrkar också att förvaltningsrätten ska förelägga Trafikverket att lämna ut Leif Grimsrud Entreprenads referensbilagor i sin helhet till Markbygg. Om förvaltningsrätten bedömer att handlingarna inte kan ges ut i dess helhet, yrkar Markbygg att referensbilagorna ges ut i maskerat skick varvid i vart fall texterna under kontraktsvärde och beskrivning av entreprenaden lämnas ut omaskerade. Som bevis för sin talan åberopar Markbygg Leif Grimsrud Entreprenads referensbilagor i sin helhet. Specifikt styrker handlingarna att den vinnande anbudsgivarens referensuppdrag inte uppfyller ställda krav i upphandlingen. Detta i synnerhet genom att samtliga de uppgifter som uttryckligen skulle framgå av referensintygen för att de obligatoriska kraven i upphandlingen skulle vara uppfyllda inte har angetts i referensintygen. Referensbilagan kan därför inte bara antas ha betydelse som bevis för Markbyggs talan utan har helt avgörande betydelse för det fall det visar sig att Markbyggs påståenden är korrekta.

Trafikverket anser att ansökan ska avslås och anför i huvudsak följande. Av Leif Grimsrud Entreprenads inlämnade referensintyg framgår bl.a. att bolaget har genomfört två entreprenaden som har haft ett kontraktsvärde på minst 10 mnkr vardera. Vidare framgår att entreprenaderna har genomförts i direkt närhet till pågående trafik på en väg med minst ÅDT 4000 fordon och har innefattat skydds- och trafikordningar. Då referensintygen utvisar att Leif Grimsrud Entreprenad uppfyller samtliga krav på referensobjekt i enlighet med AFB.522 har bolaget kvalificerats i upphandlingen. I övrigt ska framhållas att det saknas en skyldighet för upphandlande myndigheter att kontrollera att lämnade uppgifter i t.ex. referensintyg är riktiga när omständigheterna i det enskilda fallet inte ger anledning att ifrågasätta riktigheten. I aktuellt fall har någon sådan omständighet inte framkommit. Det kan även noteras att bolaget inte heller har hänvisat till sådana omständigheter, annat än att bolaget har en god kännedom om vilka uppdrag som utförts av konkurrenter på marknaden.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för förvaltningsrättens prövning

I mål om överprövning enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart och tydligt sätt ska ange vilka omständigheter denne grundar sin talan på (RÅ 2009 ref. 69).. Av 20 kap. 6 § LOU framgår att det förvaltningsrätten har att pröva är om det på grundval av vad Markbygg anfört är visat att Trafikverket brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU och att detta har medfört att Markbygg har lidit eller kan komma att lida skada. De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndighet ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Rätten ska enligt 8 § förvaltningsprocesslagen (1971:291), FPL, se till att målet blir så utrett som dess beskaffenhet kräver. Av 20 § FPL och 38 kap. 8 § andra stycket 3 rättegångsbalken följer att om en allmän handling kan antas ha betydelse som bevis, får rätten besluta att handlingen ska tillhandahållas.

Upphandlingsdokumenten

Av punkt AFB.522 i de administrativa föreskrifterna framgår bl.a. följande.

AFB.522 Krav på teknisk och yrkesmässig kapacitet och förmåga

Anbudsgivare ska ha teknisk och yrkesmässig kapacitet och förmåga som är tillräcklig för aktuell entreprenad.

Anbudsgivare ska därmed uppfylla kraven som anges nedan (se dock AFB.52 avseende möjligheten att uppfylla kraven genom att åberopa annat företags kapacitet).

Krav 1:

Anbudsgivaren ska ha sådan erfarenhet som behövs för att kontraktet ska kunna fullgöras enligt en ändamålsenlig kvalitetsstandard, dvs. ha genomfört minst 2 entreprenader (referensobjekt) i direkt närhet till pågående trafik, som till exempel ombyggnad av korsning, cirkulationsplats eller busshållplats, på en väg med ÅDT 4000 fordon. Referensobjekten ska ha innefattat skydds- och trafikordningar och haft ett kontraktsvärde på minst 10 mnkr.

Med "ha genomfört" avses att anbudsgivaren genomfört, eller genom avtal ansvarat för utförandet av, entreprenaden som kravet avser, alternativt att anbudsgivaren förfogar över egen anställd och för entreprenaden tillgänglig personal som i ansvarig ställning, såsom platschef har genomfört entreprenaden. Entreprenaden kan ha genomförts som huvudentreprenad eller underentreprenad.

Referensobjekt ska vara avslutat under de fem senaste åren räknat från sista anbudsdag och ska ha utförts på ett för uppdragsgivaren tillfredsställande sätt.

Bevis avseende Krav 1:

För att styrka sin erfarenhet ska anbudsgivaren på beställarens begäran lämna in uppgifter om genomförda referensobjekt som uppfyller kraven. Av uppgifterna ska relevanta uppgifter framgå, t.ex. referensobjektets benämning, innehåll, värde, utförandetid och namn på uppdragsgivaren framgå.

Förvaltningsrättens bedömning*Edition*

Markbygg har yrkat att förvaltningsrätten ska förelägga Trafikverket att lämna ut Leif Grimsrud Entreprenads referensbilagor i sin helhet till Markbygg, alternativt att de ska ges ut i maskerat skick. Förvaltningsrätten beslutade den 27 september 2024 att avslå en motsvarande begäran.

Högsta förvaltningsdomstolen har uttalat bl.a. följande (se HFD 2015 ref. 55, jfr EU-domstolens avgörande i mål C-450/06, Varec, EU:C:2008:91). Om en part utan framgång hos den upphandlande myndigheten begärt att ta del av uppgifter som han önskar åberopa till stöd för talan ankommer det på domstolen att pröva om uppgifterna krävs för att domstolen ska kunna utsätta förfarandet för en effektiv granskning. Om så befinns vara fallet, måste domstolen anses vara skyldig att inom ramen för sitt utredningsansvar fordra in uppgifterna från den upphandlande myndigheten.

Markbygg har nu gjort gällande att handlingarna åberopas som bevis för att styrka att den vinnande anbudsgivarens referensuppdrag inte uppfyller ställda krav i upphandlingen genom att samtliga de uppgifter som uttryckligen skulle framgå av referensintygen för att de obligatoriska kraven i upphandlingen skulle vara uppfyllda inte har angetts i referensintygen.

En förutsättning för att förelägga om edition är att handlingarna i fråga kan antas ha betydelse som bevis. I detta ligger att edition inte medges när syftet är att sökanden ska få möjlighet att bedöma vilka grunder som den vill åberopa. Syftet med Markbyggs begäran om edition uppges vara att sökande ska få

möjlighet att kontrollera om alla uppgifter som ska anges i anbudet i enlighet med kraven i upphandlingen finns med. Bolaget har dock inte angett några konkreta omständigheter som talar för att bedömningen av Leif Grimsrud Entreprenads anbud inte har skett korrekt och i enlighet med upphandlingsdokumenten. Enligt rättens mening har bolaget således inte på ett konkret sätt angett vilka omständigheter som ska styrkas med beviset. Vid dessa förhållanden bedömer förvaltningsrätten att det inte finns skäl att förelägga om edition. Yrkandet ska därför avslås.

Utvärderingen av Leif Grimsrud Entreprenads anbud

Markbygg har gjort gällande att Leif Grimsrud Entreprenad inte uppfyller de krav som ställts på referensuppdrag. Som grund för detta har Markbygg hänvisat till sin allmänna kännedom om bolaget och branschen samt till uppgifter från Svensk Byggfakta. Markbygg har även gjort gällande att det faktum att Trafikverket valt att sekretessbelägga uppgifter i Leif Grimsrud Entreprenads referensbilaga trots att dessa inte säger något om anbudsgivarens kommersiella relationer visar att Leif Grimsrud Entreprenads referensbilaga inte uppfyller de krav som ställts i upphandlingen.

Av punkt AUB.522 i de administrativa föreskrifterna framgår följande. Anbudsgivare ska ha teknisk och yrkesmässig kapacitet och förmåga som är tillräcklig för aktuell entreprenad. Anbudsgivaren genomfört minst två entreprenader (referensobjekt) i direkt närhet till pågående trafik, på en väg med ÅDT 4000 fordon som har innefattat skydds och trafikordningar och haft ett kontraktsvärde på minst 10 mnkr. Med ”ha genomfört” avses att anbudsgivaren genomfört, eller genom avtal ansvarat för utförandet av entreprenaden som kravet avser, alternativt att anbudsgivaren förfogar över egen anställd och för entreprenaden tillgänglig personal som i ansvarig ställning, såsom platschef har genomfört entreprenaden.

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att det faktum att Trafikverket sekretessbelagt vissa uppgifter i Leif Grimsrud Entreprenads referensbilagor inte i sig kan anses visa att det föreligger sådana brister i anbudet som Markbygg gjort gällande. Gällande uppgifterna från Svensk Byggfakta som Markbygg hänvisat till konstaterar förvaltningsrätten följande. Av uppgifterna framgår namn på projekten, i vilket län det är utfört, projektets kostnad, byggstart och vilka företag som deltagit i projektet. Markbygg har gjort gällande att inget av de listade projekten uppfyller kraven om att vara en väg med 4000 ÅDT, i direkt närhet till pågående trafik och ha innefattat skydds- och trafikordningar. Dessa uppgifter framgår dock inte av underlaget och Markbygg har inte inkommit med några ytterligare omständigheter som styrker vad bolaget gjort gällande i denna del. Uppgifterna från Svensk Byggfakta kan således inte anses visa att det föreligger sådana brister i anbudet som Markbygg gjort gällande. Markbygg har slutligen hänvisat till bolagets allmänna kännedom om branschen och Leif Grimsrud Entreprenad. Uppgifterna i denna del är allmänt hållna. Vad Markbygg gjort gällande hänför sig vidare endast till bolagets kännedom om vilka uppdrag Leif Grimsrud Entreprenad har genomfört. Av upphandlingsdokumenten framgår att anbudsgivare även kan uppfylla kravet på teknisk och yrkesmässig kapacitet och förmåga genom egen anställd och för entreprenaden tillgänglig personal som utfört entreprenader i ansvarig ställning och som anbudsgivaren förfogar över. Vad Markbygg anfört i denna del är således inte sådana uppgifter som kan anses visa att det föreligger sådana brister i anbudet som Markbygg gjort gällande.

Trafikverket har gjort gällande att Leif Grimsrud Entreprenads anbud innehåller uppgifter som visar att bolaget uppfyller samtliga krav på referensobjekt i enlighet med AFB.522. Vad Markbygg har anfört medför inte skäl att ifrågasätta detta. Vad Markbygg anfört är inte heller sådana uppgifter som medför att Trafikverket haft en skyldighet att göra ytterligare kontroller av Leif Grimsrud Entreprenads anbud utöver de som redan gjorts i samband med utvärderingen av anbudet.

Markbygg har sammantaget inte anfört några omständigheter som visar att Trafikverket agerat i strid med upphandlingsdokumenten, de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU vid utvärderingen av Leif Grimsrud Entreprenads anbud. Skäl för ingripande enligt LOU föreligger därmed inte och ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-05).

Sara Olsson
förvaltningsrättsfiskal

Föredragande juristen Matilda Skogberg har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

Hur man överklagar

KR-09

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga det till Högsta förvaltningsdomstolen. Överklagandet ska skickas till kammarrätten. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet.

I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen senast den dag tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen är en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får Högsta förvaltningsdomstolen inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Prövningstillstånd i Högsta förvaltningsdomstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta förvaltningsdomstolen ska pröva ett överklagande. Högsta förvaltningsdomstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, eller
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller kammarrättens beslut. Det är därför viktigt att du i överklagandet tar med allt som du vill föra fram.

Så här gör du

1. Skriv kammarrättens namn, målnummer och beslutsdatum.
2. Förklara vilken ändring du vill ha och varför du tycker att beslutet ska ändras.
3. Förklara varför du anser att Högsta förvaltningsdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd ovan).
4. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Bifoga de skriftliga bevis du hänvisar till om de inte redan finns i målet.
5. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om hur domstolen kan nå dig: e-postadresser, postadresser,

och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

6. Skicka eller lämna in överklagandet till kammarrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Kammarrätten kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet, och då står kammarrättens beslut fast.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar kammarrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta förvaltningsdomstolen.

Har du tidigare fått handlingar med förenklad delgivning kan även Högsta förvaltningsdomstolen skicka handlingar på detta sätt.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med kammarrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.